

משרד החינוך

אגף בכיר בחינוך

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!**הוראות לבחינה**

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

<p>מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان</p> <p>שאלון 014381</p> <p>הבנה הבעה ולשון</p>	<p>מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات</p> <table border="1" data-bbox="768 1464 1296 1766"> <tr> <td>שנה السنة</td> <td>חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td>מועד موعد</td> <td></td> </tr> <tr> <td>סמל ביה"ס</td> <td>מס' תעודת הזהות</td> </tr> <tr> <td>رقم المدرسة</td> <td>رقم الهوية</td> </tr> </table> <p>יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)</p>	שנה السنة	חודש الشهر	מועד موعد		סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות	رقم المدرسة	رقم الهوية	<p>מדבקות לנבחנים ملصقات للممتحنين</p>
שנה السنة	חודש الشهر									
מועד موعد										
סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות									
رقم المدرسة	رقم الهوية									

יש לסמן במשבצת אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي

* التعلیمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

دفتر امتحان

تحيّة للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصّفحة والعمل وفقاً لها بدقّة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتىّ إلى إلغاء الامتحان. أعدّ الامتحان لفحص التحصيلات الشّخصيّة، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على موادّ مكتوبة أو شفهيّة.

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدّفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التّقيد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للامتحان

1. يجب التّأكد بأنّ تفاصيلكم الشّخصيّة مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدّفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التّفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدّفتر (في المنطقة المخطّطة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة.
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدّفتر الذي يُسلّم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدّفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنّى لكم النّجاح!

עברית: הבנה, הבעה ולשון
לבתי ספר ערביים

הוראות

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון	-	הבנת הנקרא	-	50 נקודות
פרק שני	-	הבעה: ספרות או חיבור	-	25 נקודות
פרק שלישי	-	לשון	-	25 נקודות
	-	סך הכול	-	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות:

- (1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.
- (2) לשם כתיבת טיוטה לחיבור יש להשתמש בדפי הטיוטה בסוף שאלון זה.
- (3) בכתיבת החיבור יש להתרכז בנושא, להימנע מהקדמות ארוכות, מסטיות מן הנושא ומחזרות על רעיונות.
- (4) יש לשים לב לכתב, לכתב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ג, מס' 014381

פרק ראשון – הבנת הנקרא (50 נקודות)

קראו את המאמר שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו על פי ההוראות.

למה חשוב לישון?

פסקה א בני אדם מבליים כמעט שליש מחייהם בשינה, לרוב בשעות הלילה. גם בעלי החיים ישנים, כל מין בדרכו שלו. יש בעלי חיים שישנים בלילה, ויש שישנים ביום. פילים ישנים שתיים עד שלוש שעות ביממה, ועטלפים ישנים כעשרים שעות ביממה. גם זבובים, דגים ויתושים ישנים. אפילו דובי קוטב ישנים, ולמרבה הפלא הם ישנים אפילו אחרי שהם מתעוררים מתרדמת חורף של שישה חודשים.

פסקה ב השינה היא תהליך הכרחי. אצל בני האדם זהו תהליך הדרגתי ומחזורי, ובמהלכו שרירי הגוף מתרפים, קצב הלב וקצב הנשימה נעשים איטיים, וטמפרטורת הגוף יורדת עד לשלב השינה העמוקה, המלווה בחלומות. אומנם בשלב זה שרירי הידיים והרגליים חווים שיתוק זמני, אך המוח מתחיל לפעול כמו במצב של ערות (שאינו מצב שינה). שלב השינה העמוקה דרוש לבני האדם כדי לקום רעננים בבוקר.

פסקה ג לָשֵׁם מה בני אדם ישנים? אין תשובה ברורה על שאלה זו, אולם יש כמה השערות בנוגע למטרת השינה: כמה מן החוקרים סבורים כי השינה דרושה למוח כדי לסלק ממנו רעלים ולחדש את מאגרי האנרגייה שלו. אחרים גורסים כי השינה חיונית לתפקודה של מערכת החיסון בגוף האדם. למרות המחלוקת, דבר אחד ברור: לשינה של בני האדם יש קשר חזק למחזורי האור והחושך. גוף האדם מותאם לשנת לילה. יש בגוף האדם שיעון ביולוגי המכוון אותו להיות ער בשעות האור ולישון בשעות החשכה.

פסקה ד מחקרים מלמדים שאדם צריך לישון שבע שעות בממוצע בכל לילה כדי לשמור על בריאות תקינה. כמו כן מן המחקרים עולה כי למחסור בשעות שינה, אפילו של שעה או שתיים ביום, יש השפעות מיידיות: מצבי רוח ירודים, קושי להתרכז בעבודה ובלימודים, תגובות איטיות וטעויות שלעיתים מסכנות חיים. מחסור בשינה לאורך זמן עלול לפגוע ביכולת של הגוף להתגונן מפני מחלות ולגרום למחלות כרוניות כגון סוכרת, יתר לחץ דם, מחלות לב, השמנה ובעיות של קשב וריכוז.

פסקה ה למרות המודעות לסכנות אלה מעטים האנשים שמצליחים לישון שבע שעות בלילה. אורח החיים המודרני מוביל את האדם לחיים שיש בהם דפוס קבוע ומתמשך של מחסור בשעות שינה, שמשבש את התפקוד שלו בשעות הערות. הסיבות לכך מגוונות: לחצים ממקום העבודה, תרבות הביילויים וחשיפה רבה למסך הטלוויזיה ולצג המחשב והטלפון החכם גם ביום וגם בשעות הקטנות של הלילה. החשיפה למסכים לפני שינה פועלת כמו חשיפה לאור יום ופוגעת בהירדמות. כיום גם הסביבה שבה רוב בני האדם מורגלים לישון אינה מספקת תנאי שינה ראויים: היא אינה חשוכה מספיק, בגלל תאורה של מכשירים אלקטרוניים בבית, ואינה שקטה מספיק, בגלל רעשי רקע מן הרחוב.

(שימו לב: המשך המאמר בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ג, מס' 014381

אצל בני הנוער המחסור בשעות שינה חמור עוד יותר כי הם זקוקים לתשע שעות שינה לפחות בכל לילה, והם בדרך כלל ישנים הרבה פחות שעות ממה שנדרש. הסיבות לכך רבות ומגוונות: דרישות מלחיצות מבית הספר, פעילויות חברתיות, מעורבות רבה ברשתות החברתיות, צפייה במסכים בשעות הלילה וקצב החיים הסוער של גיל הנעורים. המחסור בשינה מסוכן בעיקר בגיל ההתבגרות: אצל בנות 10 עד 19 ואצל בני 12 עד 21. בתקופה זו המוח נמצא בתהליך התפתחות מואץ. הוא עובר שינויים גדולים, ולשם כך הוא זקוק לשעות שינה מספיקות, אולם בני הנוער אינם מודעים להרגלי שינה בריאים וגם לא לבעיות החמורות שעלולות להתפתח בעקבות זאת כשיהיו מבוגרים.

פסקה ו

(מעובד על פי דנה יפה, "למה חשוב לישון מספיק?", **מכון דוידסון**, אוחזר מן האתר davidson.weizmann.ac.il; ועל פי דר אבירם, "חשיבות השינה בגיל ההתבגרות", אוחזר מן האתר pijamaz.co.il)

שימו לב: השאלות מתחילות בעמוד הבא.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ג, מס' 014381

ענו על השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

השאלות

ענו על שאלות 1–6, על פי ההוראות בכל שאלה.

שימו לב: העתקה מן המאמר של משפטים מיותרים תגרום להפחתת נקודות.

1. ענו על אחד מן הסעיפים א–ב. (4 נקודות)

א. נושא המאמר הוא הרגלי השינה של בני האדם.

לשם מה מפורטים בפסקה א גם הרגלי השינה של בעלי החיים?

הקיפו את התשובה הנכונה.

— ללמד אותנו שהרגלי השינה של בני האדם ושל בעלי החיים דומים.

— ללמד אותנו שגם בני האדם וגם בעלי החיים ישנים רק בלילות.

— ללמד אותנו שהרגלי השינה של בני האדם ושל בעלי החיים שונים אלה מאלה.

— ללמד אותנו שלא רק בני האדם צריכים לישון.

ב. על פי פסקה ב, מה קורה לאדם בתהליך השינה?

הקיפו את התשובה הנכונה.

— הגוף והמוח עוברים מייד למצב של חוסר פעילות מלא עד להתעוררות.

— הגוף מתרפה בהדרגה עד לשלב שבו הגוף אינו פעיל, אולם המוח ער.

— הגוף מתרפה בהדרגה עד לשלב שבו המוח מפסיק לפעול לחלוטין.

— הגוף והמוח מפסיקים לפעול בהדרגה עד לרגע שבו האדם מתעורר.

2. ענו על אחד מן הסעיפים א–ב. (6 נקודות)

א. מהי מטרת השינה?

השלימו את המשפטים שלפניכם על פי פסקה ג.

על פי פסקה ג, על השאלה מהי מטרת השינה _____ עם זאת יש שתי _____:

על פי הראשונה, המוח _____ כדי _____

וכדי _____.

על פי השנייה, מערכת החיסון בגוף האדם _____ מפני ש _____

_____.

(שימו לב: סעיף ב בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ג, מס' 014381

ב. לפניכם ציטוט מפסקה ד (שורה 4): "מחסור בשינה לאורך זמן עלול לפגוע ביכולת של הגוף להתגונן מפני מחלות".

את איזו משתי ההשערות שבפסקה ג (ההשערה הראשונה או השנייה) הציטוט מחזק?

הציטוט מחזק את ההשערה ה_____.

נמקו את תשובתכם:

השערה זו היא התשובה, מכיוון ש_____

3. ענו על אחד מן הסעיפים א-ב. (8 נקודות)

א. בפסקה ה (שורות 1-2) כתוב: "אורח החיים המודרני מוביל את האדם לחיים שיש בהם דפוס קבוע ומתמשך של מחסור בשעות שינה".

- הביאו מן המאמר שני מאפיינים של אורח החיים המודרני, המובילים למחסור בשינה גם אצל מבוגרים וגם אצל בני נוער.

מאפיין 1:

מאפיין 2:

- הסבירו מדוע הפגיעה בבני נוער קשה יותר מן הפגיעה במבוגרים.

הסבר:

ב. בפסקה ה מובאות סיבות רבות למחסור בשעות שינה.

כתבו שתי דרכים שונות לפתרון בעיית המחסור בשעות שינה, על פי פסקה ה.

דרך 1:

דרך 2:

(שימו לב: המשך השאלות בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ג, מס' 014381

4. לפניכם קטע קצר. קראו אותו, וענו על שניים מן הסעיפים א-ג שאחריו (לכל סעיף - 8 נקודות).

שינה טובה ואיכותית היא רכיב בלתי נפרד מאורח חיים בריא ומאוזן, והיא נחוצה לבני האדם. מי לא אוהב לישון הרבה? כולנו אוהבים לישון כמה שיותר. שינה היא דבר מפנק בכל עונות השנה, ובעיקר כשגשום וחורפי, כשהכי נוח ונעים להתכרבל במשך שעות במיטה. אולם מתברר ששינה ארוכה מדי אינה בריאה, ואפילו עלולה להיות מסוכנת לאדם. אנשים שישנים 12 שעות בלילה מרגישים עייפות יתר, ולמעשה מבלים כמחצית מן החיים שלהם בשינה.

מחקר שנערך במשך שש שנים בקנדה בדק מה קורה לאנשים שישנים יותר מדי. מן המחקר עולה כי 25 אחוז מן הנבדקים עלו בשש שנות הבדיקה כחמישה קילוגרמים במשקלם. כמו כן הוא מצא שהסיכון להשמנת יתר עלה ב־25 אחוז. עודף שינה הוא אחד מגורמי הסיכון למחלות קשות שונות, כמו סוכרת, יתר לחץ דם ומחלות לב וכלי דם.

(מעובד על פי שרון ינובסקי קפלן, "איך שינה ארוכה מדי עלולה להזיק לכם?", אוחר מן האתר goodnutrition.co.il)

א. מהי הטענה העיקרית בקטע הקצר?

הקיפו את התשובה הנכונה.

— מחסור בשעות שינה מסוכן לבריאות האדם.

— ריבוי שעות שינה חשוב לבריאות האדם.

— קיצור שעות השינה חשוב לבריאות האדם.

— עודף בשעות שינה מסוכן לבריאות האדם.

ב. מהי המסקנה העולה גם מן המאמר וגם מן הקטע הקצר בנוגע לשעות שינה?

ג. גם בקטע הקצר וגם במאמר מוזכרות אותן סכנות הקשורות בשעות שינה.

הביאו שתי סכנות כאלה שהן מחלות. _____

הביאו סכנה אחת כזאת שהיא אינה מחלה. _____

(שימו לב: המשך השאלון בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ג, מס' 014381

5. ענו על אחד מן הסעיפים א-ב. (6 נקודות)

א. בשורה האחרונה בפסקה ג במאמר כתוב: "יש בגוף האדם **שעון ביולוגי** המכוון אותו להיות ער בשעות האור ולישון בשעות החשכה".

למה הכוונה בצירוף "שעון ביולוגי" במשפט זה?
הקיפו את התשובה הנכונה.

— שעון פנימי שיש לכל אדם — שעון יד המונה את הדקות

— שעון שמוודד צעדים — סטופר – שעון שמוודד ביצועים בתחום הספורט

ב. "הוא עובר שינויים גדולים, **ולשם כך** הוא זקוק לשעות שינה מספיקות". (שורות 5-6 בפסקה ו במאמר)
למה הכוונה בצירוף "לשם כך" במשפט זה?
הקיפו את התשובה הנכונה.

— כדי להקטין את מספר שעות השינה — כדי לעמוד בשינויים

— כדי לישון היטב בלילה — כדי להיות מודעים להרגלי שינה בריאים

ענו על שאלה 6. (10 נקודות)

6. **שאלת דעה אישית**

במחקר בריטי נטען כי בני הנוער סובלים ממחסור בשעות שינה במהלך השבוע בשל השעה המוקדמת שבה הלימודים מתחילים.

הביעו את דעתכם בנוגע לטענה זו, נמקו את דעתכם, והביאו דוגמאות לדבריכם.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ג, מס' 014381

פרק שני – הבעה: ספרות אָן חיבור (25 נקודות)

בפרק זה ענו על שאלה אחת: שאלה 7 או שאלה 8.

7. סיפור קצר (25 נקודות)

לפניכם קטע מן הסיפור הקצר **פחד ואובדן** מאת רונית לוינגר קוריאל עובדיה. קראו את הקטע, וענו על שני הסעיפים א–ב שאחריו.

פחד ואובדן / רונית לוינגר קוריאל עובדיה

אני לא מסוגלת להעלות את השם של החרק הזה על דל שפתיי, וקשה לי גם לכתוב את שמו. הפעם הראשונה שראיתי אותו הייתה מספר חודשים לאחר שאימי מתה בלידה של אחי הקטן כשהייתי בת שתים עשרה. סבתא, אימו של אבא, באה לגור בביתנו עם דודתי הנכה. האור הזהוב והחם שריחף בבית ילדותי הפך לערפל שהותיר דמעות עכורות בכל פינה. בתחילה היו דודותי מגיעות כל שבוע לעזור לסבתא לנקות, לכבס ולגהץ. הן ניסו לרתום אותי ואת אחותי הגדולה ממני בשנה. אך לאט־לאט גם הן התעייפו וחדלו להגיע. אנחנו הגדולות שטפנו כלים והסתפקנו בתורנות ניקיון בחדר שלנו. בנוסף דאגנו לאחיות הקטנות. אתי טיפלה בדפנה בת התשע, ואני במיכל בת השש. הערנו אותן בבוקר, הכנו להן ארוחה קלה וכריך, ויצאנו ביחד לבית הספר. בצוהריים ישבנו איתן על שיעורי הבית. לפני השינה החזקתי את כף ידה של מיכלי ביד אחת ושל דפנה ביד השנייה וסיפרתי להן סיפורים עד שנרדמו. לא יכולנו לטפל גם באחי הקטן; הוא נלקח מאיתנו לבית דודתי ובקושי ראינו אותו. החברות הטובות נעלמו, והעצב היה לאורח קבוע. הבית המבריק וריח האקונומיקה דהו במהירות. הכיריים שינו את צבען, הסירים המצוחצחים, גאוותה של אימא, נעשו לדביקים ושחורים.

(רונית לוינגר קוריאל עובדיה, "פחד ואובדן", פנים אחרות, הוצאת אוריון, 2021, עמ' 116)

א. (1) בקטע שקראתם המספרת מתארת בכאב את ההשפעות הקשות של מות האם על חייה:

- הטיפול בבית ובאחיותיה
- התפצלות המשפחה
- הבדידות החברתית
- הלכלוך והזוהמה שהצטברו בכל פינות הבית

הביאו מן הקטע דוגמה אחת לכל אחת מן ההשפעות שהמספרת מתארת. (7 נקודות)

(שימו לב: המשך הסעיפים בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ג, מס' 014381

(2) לפניכם ציטוט מן הקטע. קראו אותו, וענו על השאלה שאחרי.

אני לא מסוגלת להעלות את השם של החרק הזה על דל שפתיי, וקשה לי גם לכתוב את שמו. הפעם הראשונה שראיתי אותו הייתה מספר חודשים לאחר שאימי מתה בלידה של אחי הקטן כשהייתי בת שתים עשרה.

הסבירו את הקשר בין השינויים הטרגיים בחיי המספרת ובין הפחד שהיא החלה לפתח מפני חרקים זמן קצר אחרי מות אימה. (8 נקודות)

ב. כתבו על סרט, על ספר או על מקרה ששמעתם עליו, שבו אנשים נאלצים להתמודד עם שינויים קשים שחלו בחייהם.

ספרו על השינויים, על הסיבות לשינויים ועל הדרך שבה האנשים התמודדו עם השינויים.

(10 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ג, מס' 014381

אם לא עניתם על שאלה 7, ענו על שאלה 8

8. חיבור (25 נקודות)

לפניכם שני נושאים לחיבור, א-ב. בחרו באחד מהם, וענו על מטלת הכתיבה שאחריו.

א. תאונות דרכים

על פי מחקר של הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים שנערך בחודש אוגוסט 2020, נהגים מן המגזר הערבי מעורבים בתאונות קשות בין כלי רכב פרטיים פי שניים מנהגים מן המגזר היהודי. בתאונות אלה מעורבים בעיקר נהגים צעירים וחסרי ניסיון בשל נטייתם לקבל עליהם סיכונים.

כתבו חיבור בהיקף של 12–15 שורות. בחיבור תארו את התופעה, דוגנו בסיבות לתופעה, והציעו דרכים לצמצם אותה. הביאו דוגמאות לביסוס דבריכם.

ב. למידה מכישלונות ומטעויות

קשה לבני אדם להתמודד עם טעויות ועם חוויות של כישלון, מפני שהן מעוררות בהם תחושות קשות שעלולות לעכב את התקדמותם בחיים ולמנוע מהם להשיג הישגים גבוהים. אף על פי כן ללמידה מכישלונות ומטעויות יש חשיבות רבה בדרך להצלחה בחיים.

כתבו חיבור בהיקף של 12–15 שורות. בחיבור הציגו את הסיבות לקשיים הכרוכים בלמידה מכישלונות ומטעויות. הציעו דרכים להתמודד עם התחושות הקשות ולהפוך אותן לאתגר שלדעתכם יגרום לאדם להתקדם ולהצליח. הביאו דוגמאות לדבריכם.

את החיבור כתבו בעמוד הבא.

תוכלו להשתמש בעמודים שבסוף שאלון זה (עמודים 18–19) לטיוטה לחיבורכם.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ג, מס' 014381

פרק שלישי – לשון (25 נקודות)

חלק א – הפועל (9 נקודות)

ענו על שאלה 9.

9. לפניכם חמישה משפטים א-ה, ובכל אחד מהם יש פועל מודגש. בחרו בשלושה מן המשפטים א-ה, וענו על כל הסעיפים (1)–(3) בכל אחד מן המשפטים שבחרתם (לכל משפט – 3 נקודות).

פעלים בבניינים פֻעַל, פֻעֵל, הִפְעֵל וְהִפְעִיל; וכן פעלים בבניין נפעל בעתיד, בציווי ובצורת שם הפועל, לדוגמה: תיכנס, היכנס, להיכנס.

א. המוכר יִחַשֵׁב את מחיר המוצר ברגע שאגיע לקופה.

(1) השורש של הפועל יִחַשֵׁב הוא _____.

(2) הבניין של הפועל יִחַשֵׁב הוא _____.

(3) השלימו פועל אחר מאותו השורש בבניין פֻעַל (קל), על פי המשפט שלפניכם.

אימי כעסה עליי ואמרה לי: " _____ היטב על מה שעשית!".

ב. המשטרה שחררה שלושה כלבים שהִחְזִקוּ בתנאים קשים.

(1) השורש של הפועל הִחְזִקוּ הוא _____.

(2) הבניין של הפועל הִחְזִקוּ הוא _____.

(3) השלימו פועל אחר מאותו השורש בבניין הִפְעִיל, על פי המשפט שלפניכם.

בילדותי תמיד _____ בידה של אימי בעת חציית הכביש.

ג. הנאשמים טענו במשפטם כי אינם מְעַרְבִים בשוד הבנק.

(1) השורש של הפועל מְעַרְבִים הוא _____.

(2) הבניין של הפועל מְעַרְבִים הוא _____.

(3) השלימו פועל אחר מאותו השורש בבניין פֻעַל, על פי המשפט שלפניכם.

מנהלת בית הספר אמרה למורים: "אם צריך, _____ את הורי התלמידים!".

(שימו לב: המשך השאלה בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ג, מס' 014381

ד. חשיפה למסכים לפני השינה פוגעת בשינה.

- (1) השורש של הפועל פוגעת הוא _____.
- (2) הבניין של הפועל פוגעת הוא _____.
- (3) השלימו פועל אחר מאותו השורש בבניין נפעל, על פי המשפט שלפניכם.
אני מתנצל על דבריי, אך לא היית צריך _____ מהם.

ה. שינה רבה מדי מסכנת את בריאות האדם.

- (1) השורש של הפועל מסכנת הוא _____.
- (2) הבניין של הפועל מסכנת הוא _____.
- (3) השלימו פועל אחר מאותו השורש בבניין התפעל, על פי המשפט שלפניכם.
אנשים שאינם ישנים מספיק בכל לילה _____ בפגיעה בבריאותם.

חלק ב – שם העצם (6 נקודות)

ענו על שאלה 10.

10. לפניכם קטע, ובו שש מילים מודגשות. קראו אותו, וענו על השאלה שאחריו.

חוקרים משערים שלשינה חשיבות רבה לגוף האדם, וכי היא מאפשרת, בין השאר, חידוש של מאגרי האנרגיה של המוח. הם גם סבורים כי מחסור בשעות שינה עלול לפגוע בבריאות האדם. הם טוענים כי למחסור בשעות שינה יש סיבות מגוונות, למשל בילויים או חשיפה רבה למסכים, המונעת הקדמות. לטענתם, שינה היא תהליך הכרחי, הקדמתי ומחזורי, ובמהלכו שרירי הגוף מתרפים, קצב הלב וקצב הנשימה נעשים איטיים, והטמפרטורה של הגוף יורדת עד שהגוף מגיע לשלב השינה העמוקה, המלווה בחלומות.

בחרו בארבע מן המילים המודגשות בקטע, ומיינו אותן בטבלה שלפניכם (לכל מילה – נקודה אחת).

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי	שאלה מלעז

(שימו לב: המשך השאלון בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ג, מס' 014381

ענו על **אחת** מן השאלות 11–12. (2 נקודות)

11. לפניכם ארבע מילים: **חֲשׂוּדִים**, **חֲדוּשִׁים**, **מְחֻדָּשִׁים**, **הִתְחַדְּשׁוּת**

- איזו מילה יוצאת דופן מבחינת השורש שלה?
 — מהו השורש המשותף לשלוש המילים האחרות?

12. ענו על שני הסעיפים א–ב.

א. לפניכם צירוף של שם ותוארו. כתבו את הצירוף בצורת הרבים.

_____ **קיר חשוף**

ב. לפניכם צירוף סמיכות. כתבו את הצירוף בצורת הרבים.

_____ **טופס בחינה**

חלק ג – שם המספר (4 נקודות)

ענו על שאלה 13.

13. ענו על **אחד** מן הסעיפים א–ב. (4 נקודות)

א. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם מספר מודגש.

כתבו במילים את המספרים המודגשים.

(1) הבריאות של ילדים בני **12** עד 21 עלולה להיפגע בגלל מחסור בשעות שינה.

(2) מחקר אוסטרי שארך **18** חודשים בדק את השפעות המחסור בשעות שינה

על בריאות האדם.

ב. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם מודגשות שתי צורות של שם המספר.

הקיפו את הצורה התקינה בכל משפט.

(1) במאמר במרשתת פירטו עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם / עֲשָׂרִים וּשְׁנַיִם סכנות לבריאות האדם בשל מחסור

בשעות שינה.

(2) יצאנו לחופשה משפחתית של שִׁבְעָה / שִׁבְעָה לילות בבית מלון בטורקיה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים, קיץ תשפ"ג, מס' 014381

חלק ד – מילות קישור (6 נקודות)

ענו על שאלה 14.

14. ענו על שניים מן הסעיפים א-ג (לכל סעיף – 3 נקודות).

א. הקיפו את מילת הקישור המתאימה למשפט.

בני אדם מודעים לסכנות במחסור בשעות שינה, _____
(בגלל / מכיוון ש / אף על פי ש / יתרה מזאת)

מעטים מהם מצליחים לישון מספיק שעות בלילה.

ב. הקיפו את מילת הקישור המתאימה למשפט.

חשוב שאנשים יישנו _____ לאפשר לגופם לתפקד במהלך היום.
(כדי / כמו כן / מכיוון ש / מפני ש)

ג. במשפט שלפניכם החליפו את מילת הקישור המסומנת בקו במילת קישור אחרת (מן הרשימה למטה) בלי לשנות את הקשר הלוגי במשפט.

בני נוער עסוקים בלימודים ובפעילויות חברתיות, בשל כך מספר השעות שהם ישנים קטן מן הדרוש להם.

הקיפו את מילת הקישור המתאימה:

כמו / לכן / ואילו / אם

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"